

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут

Кафедра містобудування

СИЛАБУС

освітнього компоненту – **ОК 7**

Навчальна дисципліна – **Проблеми реконструкції та реновації історичної забудови**

Освітній рівень	Другий (магістерський)	
Програма навчання	Обов'язкова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОПП «Архітектура будівель і споруд»	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	розрахунково-графічна робота	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладач: Дмитрік Надія Олегівна, док. філ., доцент кафедри архітектури будівель та споруд, dmitrik.abs@ogasa.org.ua

У процесі вивчення даної дисципліни студенти **ОСВОЮЮТЬ МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РЕНОВАЦІЇ ІСТОРИЧНОЇ ЗАБУДОВИ, НОРМАТИВНО-ПРАВОВИМИ АКТАМИ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ ЦЮ СФЕРУ ДІЯЛЬНОСТІ, А ТАКОЖ ЗНАЙОМ'ЯТЬСЯ З МЕТОДАМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ІСТОРИКО-АРХІТЕКТУРНОЇ СПАДЩИНИ, ЇЇ АДАПТАЦІЇ ДО СУЧАСНИХ УМОВ, ПРЕЄМНОСТІ КУЛЬТУРНИХ КОДІВ.**

Наприклад: вміти вирішувати проблеми збереження та використання об'єктів архітектурної спадщини, використовувати прийоми реконструкції та реновації для історичних об'єктів, складати документацію по реабілітації пам'яток архітектури.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Основи містобудування; Архітектурне проектування; Історія архітектури та містобудування; Типологія будівель і споруд.

Програмні результати навчання

РН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.

РН03. Здійснювати передпроектний аналіз архітектурно-містобудівних об'єктів і територій.

РН09. Застосовувати енергоефективні та інші інноваційні технології при проведенні наукових архітектурно-містобудівних досліджень та прийнятті комплексних архітектурно-містобудівних рішень.

РН12. Знати і застосовувати у практичній діяльності законодавство і нормативну базу щодо проведення досліджень та розробки архітектурно-містобудівних проєктів.

РН16. Проводити передпроектний аналіз містобудівного історичного контексту середовища; застосовувати отримані теоретичні знання при розробці архітектурної та містобудівної проєктної документації; використати оптимальні рішення в області реконструкції та реновації архітектурних об'єктів.

РН17. Використати методику просторового та архітектурного проектування для вирішення містобудівних завдань як на територіях, вільних від забудови, так і в історично сформованому просторі.

РН19. Володіти методами реалізації творчої задачі з урахуванням вирішення складних архітектурно-художніх, функціонально-планувальних конструктивно-технологічних і містобудівних завдань

Диференційовані результати навчання:

знати:

- особливості проектування в умовах історичної забудови;
- прийоми реконструкції, реновації та адаптації історичних будівель до сучасних вимог;
- методи дослідження, прийоми реабілітації пам'яток архітектури;
- прийоми соціально-екологічної реновації індустріального спадку;

володіти:

- методикою пошуку найбільш ефективних рішень для складання висновків щодо подальшого використання історичної забудови;

вміти:

- виявляти та вирішувати проблеми зі збереження, реконструкції та реновації пам'яток архітектури;
- проводити комплексні наукові передпроектні дослідження;
- застосовувати прийоми включення сучасної забудови у існуюче архітектурно-історичне середовище;
- використовувати отриманні теоретичні знання при розробці містобудівної документації об'єктів, які знаходяться в історичній забудові,
- обґрунтовувати виявлені висновки та пропозиції щодо реконструкції та реставрації історичної забудови.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна
Проблеми реконструкції та реновації історичної забудови				
1.1	Тема 1. Введення у реконструкцію та реновацію історичної забудови. Історія виникнення охорони пам'яток архітектури. Основний термінологічний апарат.	2	-	2
1.2	Тема 2. Загальні принципи реконструкції та реновації історичної забудови. Нормативно-правові акти, що регулюють історичну забудову. Види нерухомих пам'яток історії та культури	2	-	2
1.3	Тема 3-4. Комплексна охоронна зона історичного центру і окремих зон. Режими використання і адаптивність історичних ареалів до сучасних потреб міста	4	-	6
1.4	Тема 5-6. Об'ємно-планувальні прийоми реконструкції та реновації історичних будівель. Впровадження нових функцій	4	-	6
1.5	Тема 7. Реновація промислової забудови	2	-	3
1.6	Тема 8-9. Архітектурно-художні прийоми реконструкції історичної забудови. Конфлікт старого та нового?	4	-	6
1.7	Тема 10. Реставрація пам'яток архітектури	2	-	2
1.8	Тема 11. Застосування інноваційних інструментів при реконструкції історичної забудови	2	-	3
1.9	Тема 12. Історико-містобудівне обґрунтування. Перед проектний аналіз. Науково-проектна документація	2	-	3
1.10	Тема 1-2. Видача завдання. Вибір об'єкту для складання паспорту фасаду. Обміри, фотофіксація та креслення існуючого фасаду	-	4	10
1.11	Тема 3. Збір інформації по об'єкту. Робота з архівами, документами, літературними та інтернет-джерелами	-	2	7
1.12	Тема 4. Складання паспорту фасаду.	-	2	8
	Всього	24	8	58

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Проблеми реконструкції та реновації історичної забудови» складає 60 балів та 100 балів відповідно і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання	Кількість у семестрі	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Контроль самостійної роботи	1	10	20
Поточний контроль знань (контрольні питання)	2	10	20
Підсумковий контроль знань (виконання РГР)	1	40	60
Разом		60	100

Розрахунково-графічну роботу передбачено з теми «Паспорт фасаду пам'ятника містобудування та архітектури в історичній забудові». В цій роботі покладена задача домогтися автентичності при відтворенні і ремонті історичного фасаду житлового будинку.

Студенту потрібно: провести комплексний аналіз фасаду історичного будинку (пам'ятки архітектури); на основі проведеного аналізу розробити проект паспорту фасаду історичного будинку.

Робота складається з двох частин: розрахункової та графічної. Графічна частина виконується на аркуші (формат А-3), пояснювальна записка включає пояснення та розрахунки (формат А-4).

Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічної роботи [8].

На протязі семестру проводиться експрес контроль знань – **письмова відповідь на питання** (20 питань), наприклад

1. Назвіть основні види нерухомих пам'яток історії та культури?;
2. Дайте визначення терміну «Реновація промислових будівель». Які напрямки реновації промислових будівель ви знаєте?

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Глазирин В.Л, Шкрабик Й.В. Основи реконструкції історичних міст Навчальний посібник. Одеса: ОДАБА, 2015. – 281с.
2. Кодін В. О. Основи реконструкції історичних міст : навч. посібник / В. О. Кодін ; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 172 с.
3. Конвенція про охорону нематеріальної культурної спадщини: прийнята ЮНЕСКО 17.10.2003, приєднання України – згідно Закону України від 06.03.2008 № 132VVI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_d69
4. Лукомська, З. В. Основи реконструкції та реставрації архітектурних комплексів: навчальний посібник /З. В. Лукомська, В. Я. Василишин - Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2016. - 136 с. <http://chitalnya.nung.edu.ua/node/3603>
5. Петришин Г. П. та ін. Історичні архітектурно-містобудівні комплекси: наукові методи дослідження. Навчальний посібник. - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2006. -212 с.
6. Плешкановская А.М. Метод диференціації території історичного міста за історико-архітектурним потенціалом, URL: <http://www.geolgt.com.ua/images/stories/zbirnik/vipusk49/v4910.pdf>
7. Посацький Б. С., Король Є. І. , Кознарьська Г. Є.. Архітектурний образ міста. Навчальний посібник. - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. - 140 с.
8. Прибега Л. Національна нормативно-правова та міжнародна охорона культурної спадщини [Електронний ресурс] / Л. Прибега.– Режим доступу: <http://spadshina.com.ua/File/Pribega.doc>.
9. Приказ № 7 от 22.03.2004 г. Государственной службы охраны культурного наследия «Порядок разработки историко-градостроительного обоснования».
10. Чень Л. Я. Основи наукових досліджень у реставрації пам'яток архітектури. Навчальний посібник. Друге видання, виправлене і доповнене. - Львів : Львівської політехніки, 2016. -152 с.
11. Urenev V.P., Dmytrik N. O., "Industrial architecture of Odessa in the context of renovation of industrial objects" у журналі Electronic Journal of the Faculty of Civil Engineering Osijek, e-GFOS, № 20, 2020, Abstracting and Indexing: WoS, CAB Abstract, INSPEC, DOAJ, Applied Science & Technology Source, P. 25-38. <http://e-gfos.gfos.hr/app/storage/protected/31-07-2020-05-40-58-egfos-2020-20-3.pdf>

Допоміжні джерела інформації

1. ДБН А.2.2-14-2016 Склад та зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування
2. Державні Будівельні норми України. Планування та забудова територій. ДБН Б.2.2-12:2019, Мінрегіон України, Київ, 2019, 177 с.
3. ДСТУ Б Б.2.2. – 10:2016 «Склад та зміст науково-проектної документації

щодо визначення меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ndpi.com.ua/articles/28.pdf>

4. Закон України «Про охорону культурної спадщини» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14>
5. «Порядок розроблення історико-архітектурного опорного плану населеного пункту», затверджений наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 02.06.2011 № 64 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0781-11#Text>
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на території історичних ареалів населених місць» від 13.03.2002 № 318 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318-2002-%D0%BF#Text>